МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет педагогічної освіти
Кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

Затверджено
На засіданні кафедри загальної педагогіки
та педагогіки вищої школи
факультету педагогічної освіти
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 30.08.2021 р.)

Завідувач кафедри _____проф. Квас О. В.

Силабус з навчальної дисципліни «Педагогіка вищої школи», що викладається в межах другого (магістерського) рівня вищої освіти для здобувачів зі спеціальності «Переклад» на факультеті іноземних мов

Львів 2021-2022 н. р.

Назва дисципліни	Педагогіка вищої школи
Адреса викладання дисципліни	м. Львів, вул. Туган-Барановського, 7, кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет педагогічної освіти, кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	0203 Гуманітарні науки, Переклад
Викладачі дисципліни	Заячук Юлія Дмитрівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Контактна інформація викладачів	yuliya.zayachuk@lnu.edu.ua https://pedagogy.lnu.edu.ua/employee/zayachuk-yuliya-dmytrivna кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи вул. Туган-Барановського, 7; (032) 239-47-65
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	П'ятниця, 16.30-17.30 (кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи, вул. Туган-Барановського, 7). Консультації в день проведення лекцій/семінарських занять (за попередньою домовленістю). Он-лайн консультації (за попередньою домовленістю). Консультації перед іспитом.
Сторінка курсу	https://pedagogy.lnu.edu.ua/course/pedahohika-vyshchoi-shkoly-f-t-inoz-mov-2
Інформація про дисципліну	Дисципліна «Педагогіка вищої школи» є нормативною дисципліною зі спеціальності Переклад (кваліфікації «Магістр філології. Перекладач») для освітньо-професійної програми другого (магістерського) рівня вищої освіти. Дисципліна викладається в І семестрі в обсязі 3 кредитів за Європейською кредитно-трансферною системою ECTS. Вагомим для розробки навчальної дисципліни є аспект адаптації найкращого європейського досвіду з розвитку освітньої галузі.
Коротка анотація дисципліни	Дисципліна «Педагогіка вищої школи» орієнтована на підготовку магістрантів до прийняття педагогічно доцільних рішень, набуття вмінь аналізу навчально-виховних ситуацій у вищій школі; розвиток позитивної мотивації вивчення курсу та професійної діяльності викладача вищої школи; систематизацію знань про вищу освіту як ключовий етап професійного розвитку особистості; формування знань світових тенденцій розвитку сучасної вищої освіти і освітнього простору та вміння їх оцінювати, аналізувати і прогнозувати; формуванні у магістрантів особистісного ставлення до гуманістичних цінностей викладача вищої школи та концептуального бачення власної викладацької діяльності. Навчальним планом передбачено в рамках курсу 32 години аудиторних занять (лекційних) і 58 годин самостійної роботи для магістрантів денної форми навчання.
Мета та цілі дисципліни	Метою викладання навчальної дисципліни «Педагогіка вищої школи» є набуття студентами знань про засади педагогічного процесу у вищій школі; вироблення вмінь організації навчального процесу у закладі вищої освіти; формування особистісної концепції педагогічної діяльності у закладі вищої освіти.
Література для вивчення дисципліни	**Базова** 1. Алексюк А М. Педагогіка вищої школи. Історія. Теорія. – К.,1998. 2. Вітвіцька С. С. Основи педагогіки вищої школи: підручник за рейтингово-модульною системою навчання. – К., 2006.

3. Галузинський В. М., Євтух М. Б. Основи педагогіки і психології вищої школи в Україні. – К., 1995.
4. Закон України “Про вищу освіту”// Відомості Верховної Ради. – 2014, № 37–38, http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18.
5. Калашнікова Л. М., Жерновникова О. А. Педагогіка вищої школи у схемах і таблицях: навч. посіб. – Харків, 2016. – 260 с.
6. Кузьмінський А. І. Педагогіка вищої школи: Навч. посібник. – К., 2005.
7. Лекції з педагогіки вищої школи: Навч. посібник / За ред. В. І. Лозової. – Харків, 2006.
8. Мороз О. Г., Падалка О. С., Юрченко В. І. Педагогіка і психологія вищої школи. Навчальний посібник / За заг. ред. О. Г. Мороза. – К., 2003. – 267 с.
9. Ортинський В. Л. Педагогіка вищої школи // Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. К., 2009. – 472 с.
10. Педагогіка вищої школи / За ред. З. Н. Курлянд. К.: «Знання», 2005.
11. Педагогіка вищої школи: Навч. посібник. – Одеса, 2002.
12. Слєпкань З. І. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі. – К., 2005.
13. Товканець Г. В. Університетська освіта: навч.-метод. посіб. – К.: Кондор, 2013. – 186 с.
14. Туркот Т. І., Коновал О. А. Педагогіка та психологія вищої школи: Навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів. Херсон: Олді-плюс, 2017. – 466 с.
15. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи. – К., 2006.

Допоміжна

16. Болюбаш Я. Організація навчального процесу у вищих закладах освіти: Навч. посібник. – К., 1997.
17. Бутенко Н. Комунікативна майстерність викладача. – К., 2005.
18. Вища школа України і Болонський процес: Навч. посібник / За ред. В. Г. Кременя. Авт. кол.: М. Ф. Степко, Я. Я. Болюбаш, В. Д. Шинкарук та ін. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2004. – 384 с.
19. Вітвицька С. С. Практикум з педагогіки вищої школи: Навч. посібник. – К., 2005.
20. Вульфсон Б. Л. Стратегия развития образования на Западе на пороге XXI века. – М., 1999.
21. Глузман А. В. Университетское педагогическое образование: опыт системного исследования. – К.: Просвіта, 1997.
22. Гончаренко С. Український педагогічний словник. – К.: Либідь, 1997.
23. Грабовська С., Равчина Т. Конфлікти без насильства. – Львів, 2002.
24. Григораш В. В., Касянова О. М., Мармаза О. І. та ін. Управління навчальним закладом: Навч.-метод. посіб. (у двох частинах). Харків: вид-во «Ранок», 2004.
25. Джуринский А. Н. Развитие образования в современном мире. – М., 1999.
26. Журнал “Вища освіта України” (теоретичний та науково-методичний часопис, виходить щоквартально).
27. Журнал “Вища школа” (науково-практичне видання, виходить 6 разів на рік).
28. Журнал “Рідна школа” (науково-педагогічний журнал, виходить щомісячно).
29. Журнал “Шлях освіти” (виходить 4 рази на рік).
30. Згуровський М. З. Болонський процес: головні принципи та шляхи структурного реформування вищої освіти України. – К., 2006. – 544 с.
31. Ідея університету: Антологія / Упоряд.: М. Зубрицька, Н. Бабалик, З. Рибчинська. – Львів: Літопис, 2002.
32. Касьяненко М. Д. Педагогіка співробітництва. – К., 1993.
33. Ковальчук Л. О., Ковальчук О. Б. Система освіти зарубіжних країн: Навчальний посібник. – Львів, 2003.
34. Ковальчук Л. Основи педагогічної майстерності. – Львів, 2007.

	35. Коротяєв Б. І., Курило В. С. Освітній простір: очікування та виклики часу й життя: монографія. – Луганськ: ЛНУ імені Тараса Шевченка, 2009. – 308 с. 36. Кравець В. П. Історія української школи і педагогіки. – Тернопіль, 1994. 37. Курбатов С. Університетські рейтинги як фактор легітимізації елітного статусу освіти в сучасних умовах. – Суми, 2010. – 48 с. 38. Лозинська Н. Б. Адаптація студентів до навчання в університеті та випускників до педагогічної діяльності. – Львів, 2008. 39. Мармаза О. І. Менеджмент в освіті: секрети успішного управління. – Харків, 2005. 40. Майборода В. К. Вища педагогічна освіта в Україні: історія, досвід, уроки. К., 1992. 41. Менеджмент и организационное развитие высшей школы: учеб. / [под общ. ред. М. Н. Певзнера]. – Днепропетровск, 2012. – 528 с. 42. Морозов А. В. Психология влияния. – Харьков, 2009. – 560 с. 43. Николаенко С. М. Реформа высшего образования в Украине и Болонский процесс. – К, 2007. – 46 с. 44. Освітні реформи: місія, дійсність, рефлексія: монографія. – К.: ТОВ "Видавниче підприємство "ЕДЕЛЬВЕЙС", 2013. – 460 с. 45. Освітні технології: Навч.-метод. посіб. / За заг. ред. О. М. Пєхоти. – К., 2002. 46. Педагогіка для громадянського суспільства / За ред. д-ра пед. наук Т. С. Кошманової. – Львів, 2005. 47. Поляков Н. В. Классический университет: от идей античности к идеям Болонского процесса. – Д.: Изд-во ДНУ, 2007. – 598 с. 48. П'ятакова Г. П., Глотов О. Л. Інтерактивні методики та специфіка їх застосування у вищій школі. – Тернопіль, 2002. 49. П'ятакова Г. П., Заячківська Н. М. Сучасні педагогічні технології та методика застосування їх у вищій школі: Навч.-метод. посібник. – Львів, 2003. 50. Щербань П. М. Навчально-педагогічні ігри у вищих навчальних закладах. К., 2004.
Обсяг курсу	Для магістрантів денної форми навчання: 32 годин аудиторних, з них 32 годин лекцій немає годин практичних занять 58 годин самостійної роботи
Очікувані результати навчання	У результаті вивчення курсу «Педагогіка вищої школи» студент повинен **знати***:* • суть, своєрідність навчально-виховного процесу у вищій школі як суб'єкт-суб'єктної взаємодії; • трактування ідеї університету у контексті її розвитку; • напрями організації навчально-виховного процесу у вищій школі у контексті сучасної філософії освіти; • світові тенденції розвитку сучасної освіти і освітнього простору, вміти їх оцінювати, аналізувати і прогнозувати; • аспекти та напрями сучасної європейської стратегії реформування вищої освіти; • освітні програми ЄС, спрямовані на активізацію міжнародного співробітництва та підвищення мобільності студентів; • структуру, психолого-педагогічні аспекти організації навчально-пізнавальної діяльності студентів; • сучасні інтерактивні методи навчання студентів; • форми організації навчання студентів;

	• норми, критерії оцінювання знань, умінь студентів, повідомлення їм та отримання від них зворотного зв'язку; • особливості вербальної і невербальної поведінки викладача; • особливості, напрями організації спілкування зі студентами; шляхи, способи вирішення проблем дисципліни та конфліктів зі студентами; • шляхи, умови формування студентської спільноти. **вміти**: • визначати мету власної педагогічної діяльності у процесі викладання навчального курсу, власні очікування; • забезпечувати аналіз і оцінку сучасних світових процесів розвитку вищої освіти; • аналізувати проектні підходи освітніх програм ЄС, розробляти наукові проекти з метою модифікації навчально-виховного процесу відповідно до сучасних наукових досягнень; • розвивати інтерес, формувати особистісне ставлення студентів до змісту навчального курсу; • застосовувати різні способи, прийоми формування у студентів наукових понять, умінь й навичок; • конкретизувати мету, завдання і зміст навчальної дисципліни у контексті вищої освіти; • застосовувати методи, прийоми організації навчально-пізнавальної діяльності студентів (бесіди, діалогу, дискусії, мозкової атаки, сюжетно-рольової гри, роботи в групах тощо); • планувати структуру, зміст, процес організації лекції, практично-семінарського заняття; • організовувати взаємодію зі студентами з різними індивідуально-типологічними особливостями; • організовувати спілкування зі студентами у навчальний і позанавчальний час; • організовувати та саморегулювати власну невербальної поведінку у процесі спілкування зі студентами; • розв'язувати проблеми дисципліни студентів й конфліктів у різноманітних педагогічних ситуаціях; • аналізувати різноманітні педагогічні ситуації та приймати доцільні рішення.
Ключові слова	Освіта, простір вищої освіти, освітні проекти, освітня політика, світові тенденції розвитку сучасної освіти, процес навчання у вищій школі, методи навчання, форми організації навчання у вищій школі.
Формат курсу	Очний
Теми	Додаток у формі СХЕМИ КУРСУ**
Підсумковий контроль, форма	Іспит в кінці семестру Комбінований
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з дисциплін «Педагогіка», «Методологія та методи наукових досліджень», достатніх для розуміння джерел курсу.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Лекція, бесіда, дискусія, інтерактивні методи навчання, наочні методи навчання (презентації, таблиці, структурно-логічні схеми), кейс-метод, навчально-науковий груповий/командний проект, презентація результатів дослідження.

Необхідне обладнання	Мультимедійний проектор, фліпчарт, маркери.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	**Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.** Бали нараховуються за наступним співвідношенням. *Поточна робота* – 50 % семестрової оцінки: -Презентація результатів командного проекту – максимальна кількість балів – 30: Студенти повинні об'єднатися в команди по 5 осіб, розподілити ролі у командах, обрати з переліку тему проекту, всебічно й глибоко розкрити зміст обраного теоретичного питання й надати його експертну оцінку, показавши знання літературних джерел, вміння здійснювати комплексні дослідження, застосовуючи широкий спектр методів науково-педагогічного дослідження, робити обґрунтовані висновки на основі зібраної інформації. Основні результати повинні бути представлені у вигляді презентації (до 20 слайдів). Головна вимога до завдання – самостійність, особиста ініціативність, обґрунтованість і творчий підхід. -Контрольні заміри (поточне тестування) – максимальна кількість балів – 20 (20 тестових питань по 1 балу за правильну відповідь). *Іспит* – 50 % семестрової оцінки. Максимальна кількість балів – 50. -Виконання групового/командного навчально-наукового проекту і презентація його результатів – 30 балів. Для виставлення оцінок за різними критеріями застосовується 5-бальна шкала: актуальність: 1-5 балів (обґрунтовано актуальність проблеми на загальнодержавному/місцевому рівні); означення соціальної й практичної цінності результатів проекту та зацікавлених сторін (стейкхолдерів stakeholders): 1-5 балів (соціальна й практична цінність є невід'ємною частиною результатів реалізації проекту; визначено зацікавлені сторони проекту, цінність проекту для цільових аудиторій означена зрозуміло); новизна проекту, його інноваційність: 1-5 балів (проект спрямовано на впровадження інновацій, пропонує альтернативний, креативний спосіб вирішення визначеної проблеми, передбачає залучення до результатів широкої аудиторії, впроваджує зарубіжний досвід); унікальність/ оригінальність: 1-5 балів (описано відмінності даного проекту від подібних); формулювання мети і завдань проекту, композиція проекту: 1-5 балів (простежується виразний причинно-наслідковий зв'язок між визначенням мети і завдань проекту, всі його складові частини є логічними і взаємно підпорядкованими). -Підсумковий тест – 20 балів (20 тестових питань по 1 балу за правильну відповідь). **Письмові роботи:** Очікується, що студенти виконають груповий/ командний навчально-науковий проект і презентують його результати. Проект виконується питань на вибір студенти (питання подані в методичних матеріалах). **Академічна доброчесність**: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в роботі студента є підставою для її незарахуванння викладачем,

	незалежно від масштабів плагіату чи обману. Дотримання академічної доброчесності забезпечується шляхом усної домовленості зі студентами на першому занятті про неприйнятність плагіату, списування та порушення норм академічної етики; повідомлення викладача про наслідки за недотримання цих вимог; передбачення виконання деяких письмових завдань самостійної роботи у межах практично-семінарських знать, що унеможливлює порушення норм академічної етики, чи, за умови виконання письмових робіт у позааудиторний час, повідомлення викладача про перевірку автентичності робіт шляхом співставлення їх з роботами такого типу. **Відвідання занять** є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених для виконання всіх видів робіт, передбачених курсом. **Література.** Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих. П**олітика виставлення балів.** Враховуються бали, набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому враховуються активність студента під час занять; акцентовано на недопустимості пропусків та запізнень, недопустимості користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; не допускається списування та плагіат, несвоєчасне виконання поставлених завдань. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.
Питання до екзамену	1. Сутність, роль та значення вищої освіти в сучасному світі. 2. Предмет, завдання педагогіки вищої школи на сучасному етапі. 3. Місце педагогіки вищої школи у системі педагогічних наук. Категорії педагогіки вищої школи. 4. Сутність та категорії педагогічного дослідження. Принципи організації педагогічного дослідження. Етапи педагогічного дослідження. 5. Теоретичні та емпіричні методи науково-педагогічного дослідження. 6. Дидактика вищої школи як галузь педагогіки вищої школи. Предмет, основні завдання, категорії. 7. Структура процесу навчання. Двосторонній характер процесу навчання. 8. Принципи навчання. Зміст освіти у вищій школі, його головні компоненти. 9. Особливості методів навчання як способів взаємодії викладача і студента в процесі навчання у вищій школі. Інтерактивні методи навчання у вищій школі. 10. Форми організації навчання у вищих навчальних закладах. Роль і місце лекції у вищій школі, її особливості. Цілі, структура, види сучасної лекції.

	11. Особливості, види і завдання семінарських занять у вищій школі, сучасні вимоги до проведення, структура. Підготовка і проведення семінарського заняття. 12. Студентство як особлива соціальна група. Типологія особистості студента. Особливості адаптації студентів до навчально-виховного процесу у вищій школі. 13. Особливості педагогічної діяльності викладача закладу вищої освіти. Основні напрями діяльності викладача. Рівні готовності викладача до педагогічної діяльності. 14. Педагогічне спілкування. Поняття, функції спілкування. Стилі, рівні спілкування. 15. Поняття психологічного впливу. Види впливу і види протистояння впливу. 16. Конфлікти у педагогічній діяльності. Типи конфліктів в освітньому середовищі. Стилі поведінки педагога у конфліктних ситуаціях. 17. Способи розв'язання конфліктів у педагогічній діяльності. 18. Місце університету в суспільстві, його соціальна функція. Перша та друга академічні революції. 19. Інтернаціоналізація як стратегія розвитку сучасного закладу вищої освіти. 20. Фактори, аспекти сучасних світових змін у вищій освіті. «Зовнішні» по відношенню до університету фактори змін у вищій освіті. «Специфічно університетські» фактори змін. 21. Формування світового ринку послуг вищої освіти. Традиційні постачальники освітніх послуг. «Нові постачальники освіти». 22. Сутність, мета, завдання Болонської реформи як структурної реформи та як засобу інтеграції й демократизації вищої освіти та підвищення її якості. 23. Реформа в галузі освітнього менеджменту та управління вищим навчальним закладом як частина трансформації європейської вищої освіти. 24. Європейські освітні програми мобільності учасників освітнього простору. 25. Інтегрування України у спільний європейський та світовий освітній і науковий простір. Новий Закон України «Про вищу освіту».
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

Тиж.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Література Ресурси в інтернеті	Завдання, год	Тер-мін вико-нання
1	**Тема 1.** Педагогіка вищої школи як наука. Її предмет і завдання.	Лекція, 2 год. Презентація, дискусія.	1, 2, 5 .14, 15, 22, 36.	Презентація результатів групового/команд ного навчально-наукового проекту	
2	**Тема 2.** Сутність та методи науково-педагогічного дослідження.	Лекція, 2 год. Презентація, дискусія.	2, 3, 6, 12, 15.		
3	**Тема 3.** Суть і концептуальна роль університету в історичному вимірі та в умовах сучасного суспільства.	Лекція, 2 год. Презентація, дискусія.	13, 18, 20, 21, 31, 35, 37, 44, 47.		

4	**Тема 4.** Сучасні світові тенденції та процеси розвитку вищої освіти. Формування світового ринку послуг вищої освіти д.).	Лекція, 2 год. Презентація, дискусія.	4, 13, 20, 21 25, 26, 27, 28, 29, 33, 35, 43, 44.		
5	**Тема 5.** Суть та напрями сучасної загальноєвропейської стратегії реформування вищої освіти. Структурна реформа.	Лекція, 2 год. Презентація, дискусія.	18, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 25, 43.		
6	**Тема 6.** Реформа в галузі освітнього менеджменту та управління вищим навчальним закладом в рамках сучасного європейського простору вищої освіти.	Лекція, 2 год. Презентація, дискусія.	18, 24, 26, 27, 28, 29, 39, 41.		
7	**Тема 7.** Європейські освітні програми активізації міжнародного співробітництва та підвищення академічної мобільності учасників освітнього простору. Проектні підходи.	Лекція, 2 год. Презентація, дискусія.	26, 27, 28, 29, 41.		
8	**Тема 8.** Інтегрування України у спільний європейський та світовий освітній і науковий простір (2 год.).	Лекція, 2 год. Презентація, дискусія.	4, 31, 40, 46.		
9	**Тема 9.** Сутність та особливості процесу навчання у вищій школі.	Лекція, 2 год. Презентація, дискусія..	1, 2, 7, 14, 15, 16, 45.		
10	**Тема 10.** Методи навчання у вищій школі.	Лекція, 2 год. Презентація, дискусія.	1, 2, 3, 8, 15, 16, 19, 45, 48, 49, 50.		
11	**Тема 11.** Форми організації навчання у вищій школі. Лекція як провідна форми організації навчання у вищій школі, методика її підготовки.	Лекція, 2 год. Презентація, дискусія.	1, 2, 3, 8, 15, 19, 45, 50.		
12	**Тема 12.** Форми організації навчання у вищій школі. Семінарські та практичні заняття у вищій школі.	Лекція, 2 год. Презентація, дискусія.	1, 2, 3, 9, 15, 19, 45, 50.		
13	**Тема 13.** Студент вищого навчального закладу як суб’єкт соціального життя. Особливості розвитку особистості юнацького віку.	Лекція, 2 год. Презентація, дискусія.	2, 3, 9, 15, 32, 38.		
14	**Тема 14.** Професійно-педагогічна діяльність викладача вищої школи.	Лекція, 2 год. Презентація, дискусія.	2, 10, 15, 17, 32, 34, 50.		
15	**Тема 15.** Спілкування як засіб створення психологічно комфортної атмосфери у команді. Взаємодія і психологічний вплив під час спілкування.	Лекція, 2 год. Презентація, дискусія.	3, 10, 15, 17, 32, 42.		
16	**Тема 16.** Конфлікти у педагогічній діяльності. Способи розв’язання конфліктів.	Лекція, 2 год. Презентація, дискусія.	11, 15, 17, 23, 32.		